

MET PENSIOEN

Voor wie zich niet met het proces daarachter bezighoudt, lijkt het zo simpel: premie betalen, je hand ophouden en pensioen ontvangen. Maar voordat er een bedrag kan worden overgemaakt, zijn daar vele wetten, beleggingen en vergaderingen aan voorafgegaan. Daarom licht de PensioenKamer regelmatig een tipje van de pensioensluier op.

De pensioenspagaat

‘Je zou de premie flink omhoog moeten doen’

| TEKST Martijn Rip

De premie omhoog of pensioenopbouw omlaag. Dat is de spagaat waarbinnen de PensioenKamer moet opereren. En dan helpt de huidige lage rentestand niet mee. Die is onvoldoende om te komen tot de afgesproken pensioenopbouw. Daardoor is de premie nu niet ieder jaar kostendekkend geweest voor Pensioenfonds Notariaat. ‘Vijf jaar geleden hebben ze een inschatting gemaakt op basis van de financiële cijfers en de markt van toen. En die zagen er eigenlijk wel aardig uit’, legt Regina van Rijswijk uit. Zij zit namens de werknemers in de PensioenKamer. ‘Toen is voor vijf jaar vastgesteld wat de premie voor die periode zou moeten zijn. Alleen is de rente steeds verder gedaald. Daardoor was er meer geld nodig om de pensioenen te financieren dan er aan premie binnenkwam.’

Het is niet voor niets dat slechts om de vijf jaar een besluit wordt genomen over de premie, legt Christian de Kok uit. Hij vertegenwoordigt de werkgevers in de PensioenKamer. ‘Je kunt beter over een lange termijn kijken en je niet gek laten maken door de dagelijkse bewegingen in de markt. We anticiperen op de toekomst. En in 2021 gaan we het weer bijstellen.’

RICHTING

Pensioenfondsen bevinden zich momenteel in een overgangperiode: van het oude pensioenstelsel naar het nieuwe. Dat neemt niet weg dat er nu iets moet gebeuren. Van Rijswijk: ‘De lage

rentestand heeft invloed op de kostprijs van pensioen. Om ervoor te zorgen dat er toch weer voldoende geld in de collectieve pensioenpot van het pensioenfonds terecht komt, zal de premie omhoog moeten. Of je spreekt af dat de pensioenopbouw omlaag gaat. Per jaar wordt er dan iets minder pensioen aan je eigen pensioenpotje toegevoegd dan oorspronkelijk beoogd.’ Het kan ook een combinatie van beide zijn. ‘De mogelijkheden staan allemaal nog open. Er is nog geen richting gekozen.’ Naast de lage rente kwam daar in maart ook nog eens de coronacrisis bij. De kranten schreven regelmatig hoe slecht het daardoor ging met de dekkingsgraad van pensioenfondsen. Bij een dekkingsgraad van 100 procent heeft een fonds precies genoeg geld in kas om alle pensioenen tot na het overlijden van de laatste deelnemer te betalen. ‘Maar je moet ook een buffer hebben’, legt Van Rijswijk uit. ‘Vandaar dat je bijvoorbeeld minimaal 105 procent moet hebben om tegenslagen te kunnen opvangen. Zit je ver onder de 100, dan zegt de huidige regelgeving dat de pensioenen moeten worden verlaagd.’ Voordat de crisis uitbrak, stond de dekkingsgraad van Pensioenfonds Notariaat eind februari op 104,1 procent. Wat de crisis daarmee gaat doen, is lastig in te schatten, stelt De Kok. ‘Je ziet nu allemaal economische effecten. De grote vraag is: zijn die tijdelijk of is het een nieuwe trend?’

Ook belangrijk voor de nieuwe premie is hoe de rentestand zich de komende maanden ontwikkelt. ‘De rekenrente zoals die op 31 oktober 2020 is, dat is de rente waarmee gerekend moet

worden om te kijken wat pensioen gaat kosten in de komende jaren’, legt Van Rijswijk uit. ‘Daarna kun je de echte premies berekenen. Wie weet zit het mee.’ Maar gaat de rente nog meer omlaag, dan heeft dat invloed. De huidige opbouw is sowieso niet langer vol te houden. ‘Je zou dan de premie flink omhoog moeten doen. Dus is het alternatief dat je gaat snijden in de pensioenopbouw om de premie lager te houden. Of een combinatie van beide. Daar moeten mensen serieus rekening mee houden.’

WERKNEMERS EN WERKGEVERS

De PensioenKamer bestaat uit vertegenwoordigers van zowel werknemers als werkgevers. Niet zo gek, want die hebben verschillende belangen wat betreft de premie. Dit bleek ook uit het eind 2019 gehouden risicobereidheidsonderzoek onder werknemers en werkgevers. ‘Mijn werkgever betaalt voor mij de helft van mijn pensioenpremie’, verklaart Van Rijswijk. ‘Een ander groot verschil is dat als een werkgever met pensioen gaat, dat hij een notaris-kantoor te verkopen heeft. Hij heeft meerdere bronnen om in zijn pensioen te voorzien.’ Kandidaten hebben dat niet. ‘Een eventuele premieverhoging voor kandidaten – de werknemers – doet een werknemer minder zeer dan een verhoging van de pensioenpremie voor de pensioenopbouw van de werkgever. De werkgever moet namelijk de hele premie voor zijn eigen pensioenopbouw zelf betalen; een werknemer maar de helft. De andere helft legt de werkgever bij.’ De Kok benadrukt vooral dat werknemers en werkgevers een gezamenlijk belang hebben. ‘We hebben er allemaal belang bij dat er een goed pensioen uit komt, maar ook dat we de premie betaalbaar houden.’ ■